

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Kontakty literackie polsko-niemieckie		8.0.8534	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	translatoryczna
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. Agnieszka Haas; prof. UG, dr hab. Marion Brandt			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Wykład		Semestr 5 - 1 ECTS	
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		niemiecki	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Praca w grupach - Wykład konwersatoryjny - Wykład z prezentacją multimedialną - praca indywidualna		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie (zał)	
		Formy zaliczenia	
		- egzamin pisemny testowy - test wyboru sprawdzający wiedzę zdobytą na wykładach (80%); obecność na zajęciach (20%)	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie: • regularnej obecności (przynajmniej 80 % obecności) i czynnego udziału w zajęciach oraz przygotowywania w formie ustnej i pisemnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego – 20%, • zaliczenie pisemne (test sprawdzający) – 80%.	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
K_W01, K_W02, K_W05, K_W08, K_W09, K_W11, K_W14, K_W16 K_U01, K_U02, K_U05, K_U09, K_U10, K_U15, K_U17, K_U18 K_K01, K_K02, K_K05, K_K06 obserwacja pracy studenta i jej efektów, test wyboru			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest zdanie egzaminu z historii literatury niemieckiej w piątym semestrze. W wyjątkowych przypadkach osoba prowadząca zajęcia może odstąpić od tej zasady.			

B. Wymagania wstępne

Umiejętność analizy i interpretacji dzieł literackich, wiedza na temat historii literatury niemieckiej i polskiej od średniowiecza do XX w.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z najważniejszymi problemami historycznoliterackimi, wynikającego z kontaktów polsko-niemieckich oraz z zagadnieniami z dziedziny komparatystyki literackiej i intertekstualności oraz z problematyką imagologiczną na przykładzie literatury polskiej i niemieckiej. Celem wykładu jest wykształcenie umiejętności analizy i interpretacji porównawczej i intertekstualnej.

Treści programowe

- a) zagadnienia teoretyczne: komparatystyka literacka – terminologia i metody badawcze omawiane na wybranych przykładach; pojęcie stereotypu; imagologia; miejsce badań komparatystycznych w systemie wiedzy o literaturze;
- b) ujęcie historycznoliterackie: wpływy literatury niemieckiej na lit. polską w poszczególnych epokach (od średniowiecza do XX wieku); poglądy wybranych pisarzy niemieckich nt. Polski i Polaków (Goethe, Hoffmann); wpływ niemieckich utworów literackich na lit. polską (ballada romantyczna); filozofia niemiecka jako źródło inspiracji dla polskich pisarzy i filozofów (repcja myśli G.W. Hegla w Polsce lat 40 XIX w.);
- c) recepcja utworów niemieckich i polskich w literaturze sąsiada: rozwój polskiej krytyki literackiej na pocz. XIX w.; Madame de Stael i jej wpływ na recepcję lit. niemieckiej w Polsce, poglądy i działalność krytyczno-literacka K. Brodzińskiego; ekspresjoniści austr. i niemieccy i ich znaczenie dla polskiej kultury międzywojennej; filozofia A. Schopenhauera i F. Nietzschego w programie Młodej Polski; recepcja wybranych pisarzy niemieckojęzycznych w Polsce (F. Schiller, J.W. Goethe, F. Hölderlin, H. Heine, T. Mann);
- d) zagadnienia tematyczne oraz imagologiczne: postać Fausta; T. Kościuszko jako bohater niemieckich utworów literackich; polski bohater w literaturze niemieckiej XIX w.; „Polenlieder”; H. Heine, szkic pt. O Polsce;
- e) elementy historii i krytyki przekładu: polskie przekłady literatury niemieckiej – przegląd; działalność przekładowa A. Mickiewicza, polskie przekłady lit. niemieckiej, niemieckie przekłady lit. polskiej – wybór;

Wykaz literatury

A. Lektury obowiązkowe [wymagane do zaliczenia wykładu]:

- Cieński, M., Formacja oświeceniowa w literaturze Polski i Niemiec. Wrocław 1992.
- Cieślakowska, T., W kręgu genologii, intertekstualności, teorii sugestii. Warszawa 1995.
- Corbinau-Hoffmann, A., Einführung in die Komparatistik. 2. Aufl., Berlin 2004.
- Jaroszewski, M., Der polnische Novemberaufstand in der zeitgenössischen deutschen Literatur und Historiographie. Warszawa 1992.
- Jaroszewski, M., Literatur und Geschichte: Studien zu den deutsch-polnischen Wechselbeziehungen im 19. und 20. Jahrhundert. Warszawa 1995.
- Klimowicz, M., Polsko-niemieckie pogranicza literackie w XVIII wieku: problemy uczestnictwa w dwu kulturach. Wrocław 1998.
- Kosellek, G., Reformen, Revolutionen und Reisen: deutsche Polenliteratur. Wiesbaden 2000.
- Lam A., Inne widzenie: studia o poezji polskiej i niemieckiej, Warszawa 2001.
- Nycz R., Tekstowy świat, Warszawa 1995.
- Orłowski, H., „Polnische Wirtschaft”: zum deutschen Polendiskurs der Neuzeit. Wiesbaden 1996.
- Papiór J. (Hrsg), Zur polnisch-deutschen Kulturkommunikation in der Geschichte – Materialien. Bydgoszcz 2001.
- Papiór J. (Hrsg), Bibliographie zur polnisch-deutschen Kulturkommunikation: (Materialien zum Polenbild und zur kulturellen Imagologie), Bydgoszcz 2002.
- Szyrocki, M., Recepcja literatury NRD w Polsce (1949-1974). „Germanica Wratislaviensia” 1975, z.25.
- Will, A. Polska i Polacy w niemieckiej prozie literackiej XIX wieku. Wrocław 1970.

B. Literatura uzupełniająca:

- Brandt, M., Für eure und unsere Freiheit? Der Polnische Oktober und die Solidarność-Revolution in der Wahrnehmung von Schriftstellern aus der DDR. Berlin 2002.
- Czajewicz E. (red.), Literatura niemiecka w Polsce. Przekład i recepcja. Pułtusk 2009.
- Dąbrowski, M., Dekadentyzm współczesny: główne idee, motywy i postawy modernistyczne w polskiej i niemieckojęzycznej literaturze XX wieku. Izabelin 1996.
- Frank A.P., Turk H. (Hrsg.), Die literarische Übersetzung in Deutschland: Studien zu ihrer Kulturgeschichte in der Neuzeit, Göttingen 2004.
- Grabowska, M., Rozmaitości romantyczne. Warszawa 1978.
- Haas, A., Miejsce przekładu w historii literatury, „Recepcja. Transfer. Przekład”, nr 1 (4), Warszawa 2005, s.49-62.
- Haas, A., Polskie przekłady Fausta I Goethego. Próba krytyki i zarys recepcji w Polsce. Gdańsk: Uniwersytet Gdański 2005.
- Haas, A., Poeta „mrocznej głębi” czy „wiecznego światła”? Kilka uwag na temat recepcji Hölderlina w Polsce w: „Recepcja. Transfer. Przekład”, nr 6, Warszawa 2007, s. 59-86.
- Hartenstein E. (Hrsg.), Deutsche Gedichte über Polen. Frankfurt am Main 1994.
- Janaszek-Ivaničková, H., Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej. Warszawa 1997.

- Janion M. (red.), Günter Grass i polski Pan Kichot, Gdańsk 1999.
- Jaroszewski, M., Mickiewicz und die westeuropäische Literatur: ein Beitrag zur Analyse der Pariser Vorlesungen. Weimar 2001.
- Jaroszewski M. (Hrsg.), 1000 Jahre Danzig in der deutschen Literatur : Studien und Beiträge. Gdańsk 1998.
- Kaulfuss, J.S.P., Ueber den Geist der polnischen Sprache. Halle 1804.
- Kozielek, G., Bibliographie der deutsch-polnischen Wechselbeziehungen in der Literatur. Wrocław 1994.
- Kozłowski, A., Polskie fale Dunaju: polsko-austriackie powinowactwa kulturalne. Częstochowa 1992.
- Kuczyński, K.A., Literatura Republiki Federalnej Niemiec w Polsce, 1981.
- Kuczyński, K.A., Mehnert, E., Ratecka B. (Hrsg.), Lodz in der deutschsprachigen Literatur : eine Anthologie. Łódź 2005.
- Kuczyński K.A. (red.), Carl Hauptmann w polskiej nauce i krytyce literackiej, Włocławek 2012.
- Mazur-Kęłowska E./ Ott U. (Hrsg.), Adam Mickiewicz und die Deutschen: eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar. Wiesbaden 2000.
- Orłowski, H., Die Lesbarkeit von Stereotypen: der deutsche Polendiskurs im Blick historischer Stereotypenforschung und historischer Semantik. Wrocław 2004.
- Ossowski, M., Stüben, J., Auswahlbibliographie zum Polenbild in der deutschen Literatur, w: Studia Germanica Gedanensia 11, Gdańsk 2003.
- Reich-Ranicki, M., Najpierw żyć, potem igrać: szkice o literaturze polskiej. Wrocław 2005.
- Roguski, P. Słodkie imię wolności... : przejście Polaków przez Niemcy po upadku powstania listopadowego, Warszawa 2011.
- Woldan, A., Der Österreich-Mythos in der polnischen Literatur. Wien, Köln, Böhlau 1996.
- Zybura M. (red.), „Do Polski przyjadę...”. Rainer Maria Rilke w oczach krytyki polskiej, Wrocław 1995.

Kierunkowe efekty kształcenia	Wiedza
<p>P6U_W, P6S_WG, P6S_WK P6U_U, P6S_UW, P6S_UK, P6S_UO, P6S_UU P6_UK, P6S_KK, P6S_KO</p> <p>K_W01, K_W02, K_W05, K_W08, K_W09, K_W11, K_W14, K_W16 K_U01, K_U02, K_U05, K_U09, K_U10, K_U15, K_U17, K_U18 K_K01, K_K02, K_K05, K_K06</p>	<p>K_W01, K_W02, K_W05, K_W08, K_W09, K_W11, K_W14, K_W16</p> <p>Absolwent:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia i definiuje najważniejsze pojęcia z zakresu komparatystyki literackiej, imagologii i intertekstualności, • charakteryzuje metody badań związanych z komparatystyką literacką oraz z imagologią na przykładzie literatury polskiej i niemieckiej, • wymienia i charakteryzuje różne teorie intertekstualności, • rozpoznaje i charakteryzuje powiązania intertekstualne w wybranych tekstach z literatury polskiej i niemieckiej, • rozpoznaje i charakteryzuje powiązania intertekstualne na przykładzie literatury polskiej i niemieckiej, • charakteryzuje recepcję wybitnych pisarzy polskich i niemieckich w literaturze sąsiada na tle historycznym, • charakteryzuje najważniejsze tendencje rozwoju historii literatury Polski i Niemiec związane z problematyką wzajemnych kontaktów, • wymienia i charakteryzuje instytucje wymiany i współpracy literackiej i kulturowej między Polską a Niemcami.
	<p>Umiejętności</p> <p>K_U01, K_U02, K_U05, K_U09, K_U10, K_U15, K_U17, K_U18</p> <p>Absolwent:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami z zakresu komparatystyki literackiej, imagologii i intertekstualności i potrafi je zastosować w dyskusji, • stosuje metody badań z zakresu komparatystyki literackiej oraz imagologii na przykładzie literatury polskiej i niemieckiej, • posiada wypracowane narzędzia badawcze, służące analizie tekstów literackich pod kątem ich podobieństw i różnic w obrębie literatury niemieckiej i polskiej, • porównuje utwory literackie stosując metody z zakresu komparatystyki literackiej, • analizuje i interpretuje powiązania intertekstualne na przykładzie literatury polskiej i niemieckiej, • samodzielnie i w kilkoosobowych zespołach przygotowuje i przedstawia rozwiązania problemów historycznoliterackich wynikających z sąsiedztwa literatur obu krajów.
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p>

K_K01, K_K02, K_K05, K_K06

Absolwent:

- rozumie znaczenie dialogu między kulturami i jest wrażliwy na objawy tego dialogu w różnych przekazach medialnych,
- ma świadomość roli refleksji filologicznej w kształtowaniu się kultury rodzimej,
- uświadamia sobie znaczenie innych kultur i literatur w rozwoju tradycji i kultury rodzimej,
- potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role,
- potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania,
- uczestniczy w życiu kulturalnym korzystając z różnych mediów.

Kontakt

agnieszka.hass@ug.edu.pl